

Bemærkninger til lovforslaget.

Indledning.

Bygningsloven for købstæderne af 30. december 1858 er i år 100 år gammel. Senere lovbestemmelser om købstædernes bygningsvedtægter har givet grundlag for en fornyelse og udvikling af bestemmelserne for byggeriet i købstæderne, men selve købstadbygningsloven har idag samme indhold som i 1858. De nævnte lovbestemmelser — lov nr. 216 af 5. december 1894 § 2 og Københavns byggelov af 29. marts 1939 § 75 — indeholder hjemmel til i købstædernes bygningsvedtægter at optage bestemmelser svarende til bestemmelserne i Frederiksberg bygningslov af 1890 (lovbekendtgørelse af 1. august 1912) og Københavns byggelov med de forandringer, som det pågældende steds særegne kommunale og stedlige forhold gør tilrådelige.

Bygningsloven af 1858 er i de fleste henseender utidssvarende og helt utilstrækkelig til at give grundlag for en forsvarlig og tilfredsstillende regulering af byggeriet under hensyntagen til byggeriets tekniske udvikling og i overensstemmelse med nutidens synspunkter om bebyggelsens ordning. Loven tager hovedsagelig sigte på en regulering af den enkelte bebyggelse som en enkelthed gennem krav til bygningerne begrundet i konstruktive, brandmæssige og sundhedsmæssige hensyn. Først en senere tids udvikling har efterhånden skabt forståelse for, at den enkelte bebyggelse bør undergives en regulering, der ikke blot tager hensyn til selve dens individuelle beliggenhed, opførelsesmåde og benyttelsesformål og til dens umiddelbare omgivelser, men også til, at den er et led i en større sammenhæng, der både omfatter det kvarter, i hvilken den er beliggende, og byen i sin helhed. Selve de principper, hvorefter den enkelte bebyggelse reguleres, er også hovedsagelig forældede og utilstrækkelige. Dette gælder bl. a. lovens bestemmelser om ubebyggede arealer og om bygningshøjder og lysafstande, og på det konstruktive område indeholder loven detaljerede bestemmelser, der har hensyn til byggemetoder, som var kendt i 1858.

Loven omfatter direkte kun købstædernes byggrunde, men indeholder hjemmel til en udvidelse til markjorderne.

Af købstæderne har henimod 70 bygningsvedtægter, og for disse vedtægter gælder, at deres indhold i høj grad er præget ikke blot af den enkelte vedtægts alder, men tillige af, at det lovgrundlag,

på hvilket vedtægterne har kunnet bygges op, er af så forskelligartet indhold. De forskellige købstæders byggeforskrifter frembyder forskelle, som savner en rimelig begrundelse, og som volder ulemper for byggeriet, ligesom navnlig vedtægternes uensartethed på det teknisk-konstruktive område vanskeliggør en standardisering og rationalisering af byggeriet og dermed en billigørelse. Omkring 15 købstæder har endnu i dag ingen bygningsvedtægt.

For landet uden for købstæderne findes ingen egentlig byggelov. Byggeriet i disse områder er i almindelighed undergivet bygningsbestemmelserne i loven om brandpolitiet på landet af 31. marts 1926, der udelukkende tager sigte på brandmæssige hensyn. Lov nr. 216 af 5. december 1894 og lov nr. 109 af 23. april 1915 indeholder hjemmel til udfærdigelse af bygningsreglementer for landdidrikter, og i disse reglementer kan i henhold til de ovennævnte love samt § 75 i Københavns byggelov optages bestemmelser svarende til bestemmelserne i Frederiksberg bygningslov eller Københavns byggelov med de forandringer, som det pågældende steds særegne kommunale og stedlige forhold gør tilrådelige.

Af sognekommunerne har omkring 300 bygningsreglementer, hvoraf en del, navnlig ældre reglementer, kun omfatter dele af kommunen.

Manglen af almindeligt regulerende bestemmelser for byggeriet på landet gør sig allerede gældende med hensyn til det almindelige byggeri i åbne landbrugsområder. Landbrugsejendomme og husmænds og landarbejderes boliger er i stor udstrækning af ringe kvalitet og opfylder bl. a. ikke de sundhedsmæssige krav, som efter nutidens synspunkter bør stilles til boliger. Manglen gør sig imidlertid i særlig grad gældende i områder, hvor der opstår og udvikles samlede bebyggelser. En regulering af byggeriet i sognekommunerne er under den gældende retstilstand helt afhængig af, om den enkelte kommunalbestyrelse beslutter at gennemføre et bygningsreglement, og erfaringerne viser, at en inddragning under byggelovgivning af områder med en begyndende bymæssig udvikling ofte først finder sted på et tidspunkt, hvor en samlet bymæssig bebyggelse har nået et vist omfang, og ulemperne ved den uregulerede bebyggelse har vist sig i form af et mangelfuldt udviklet system af adgangsveje til bebyggelsen, uheldigt beliggende bygninger, vanskeligheder ved tilvejebringelse af ordnede kloakforhold og en uheldig